

V Praze dne 4. června 2015
Č.j.:516/15/REV1

Stanovisko
komise pro hodnocení dopadů regulace
k
návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování
v politických stranách a politických hnutích ve znění pozdějších předpisů,
a další související zákony

I. Úvod

Předložená právní úprava má zajistit vyšší míru transparentnosti financování politických stran a politických hnutí. Tento úkol dle předkladatele vyplývá z Programového prohlášení vlády. Návrh se opírá o závěry Analýzy zprůhlednění financování stran a hnutí, kterou vzala vláda na vědomí 20. července 2011 usnesením č. 553 a zároveň využívá doporučení z hodnotící zprávy expertů Skupiny států proti korupci GRECO, která je součástí Rady Evropy. Předmětné usnesení ovšem pouze bere zmíněnou analýzu na vědomí, nijak ji nehodnotí, ani nestanovuje žádný úkol.

Na základě souhlasu předsedy Legislativní rady vlády, který je zároveň spolupředkladatelem předmětného návrhu, bylo zkráceno připomínkové řízení na 10 pracovních dnů. Materiál je předkládán s celou řadou rozporů vyplývajících ze zásadních připomínek.

Předkládací zpráva popisuje tyto přetrvávající rozpory, jejichž řešení ponechává na politickém rozhodnutí vlády. Jedná se například o stanovení limitů na dary a bezúplatná plnění od jedné fyzické nebo právnické osoby, ale také o otázky požadavků na politickou neutralitu předsedy nového úřadu, který by měl kontrolovat financování politických stran, na délku jeho mandátu a další. Zároveň ale návrh usnesení vlády, předkládaný spolu s předmětným materiálem vůbec variantní řešení neobsahuje a pouze navrhuje materiál schválit.

Předkladatel navrhuje, aby se zákon stal účinným od 1. ledna 2016.

Toto stanovisko je předkládáno k dopracované závěrečné zprávě RIA (dále jen „Zpráva“) předložené předkladatelem dne 27. května 2015.

II. Připomínky a návrhy změn

Zpráva po dopracování reagujícím na připomínky Komise RIA plynoucími z ústního projednání přehledně popisuje stávající stav, zapojení ČR do procesu konzultací GRECO, jejich význam a obsah a srozumitelně tak vysvětluje důvody výběru daných variantních řešení.

V obecné rovině je nutné konstatovat, že závěry analýzy, kterou vzala vláda (minulá, ale třeba i současná) na vědomí, lze využít pro identifikaci možných variant řešení, které je však potřeba ve Zprávě rozpracovat a náležitě vyhodnotit. Totéž platí pro doporučení skupiny GRECO. Pokud by se jednalo o specifická doporučení Evropské komise, což je dokument, který je součástí závazného procesu stanoveného platnou legislativou EU, bylo by jistě možné považovat tato doporučení za relevantní a pro vládu závazná. V případě skupiny GRECO je možné a zřejmě i žádoucí se doporučeními inspirovat, nelze ale jejich splněním zdůvodňovat výběr té či oné varianty.

V tomto smyslu je pozitivní, že se autoři Zprávy v rámci jejího dopracování sice opírají o doporučení skupiny zemi Greco, ale tyto i zdůvodňují. To nicméně neplatí pro opatření 5 (sankce) kde zůstává zdůvodnění stále nejasné a nesrozumitelné včetně absentujícího výběru variant.

S ohledem na výsledek připomínkového řízení by bylo vhodné, aby dopady navrhovaných alternativních variant ze strany připomínkových míst byly analyzovány v rámci dopracování Zprávy. Taková analýza by jistě zvýšila hodnotu závěrečné zprávy RIA a dala vládě při rozhodování mezi variantami i srozumitelnou oporu.

Zpráva popisuje provedené konzultace s dotčenými subjekty. Z logiky věci nicméně vyplývá, že se zákon především dotkne fungování politických stran. O konzultačním procesu s těmito subjekty se Zpráva nezmiňuje (stejně tak ani vypořádání připomínek). Pokud takové konzultace proběhly, měly být ve Zprávě zmíněny.

III. Závěr

Komise RIA předloženou doplněnou závěrečnou zprávu RIA přes výše zmíněné výhrady doporučuje schválit. K otázce zdůvodnění navržených sankcí Komise RIA doporučuje, aby bylo ze strany předkladatele podáno bližší zdůvodnění při projednání na LRV.

Vypracoval: Mgr. J. Matoušek

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
místopředsedkyně komise